

Základní škola Strakonice, Dukelská 166, příspěvková organizace

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM 2023/2024

Č.j.: ZSDU-ST961/2024	Spisový / skartační znak	A.1.	A10
Vypracoval:	Mgr. Dana Kohoutová, metodik prevence		
Schválil:	Mgr. Rudolf Prušák, ředitel školy		
Pedagogická rada projednala dne:	29. 8. 2024		
Směrnice nabývá platnosti ode dne:	1. 9. 2024		
Směrnice nabývá účinnosti ode dne:	1. 9. 2024		
Směrnice zrušuje program č.j.:	ZSDU-ST895/2023		

Obsah

1. Charakteristika školy

- 1.1. Základní údaje o škole
- 1.2. Poradenské služby
- 1.3. Vnitřní informační zdroje
- 1.4. Vnější informační zdroje

2. Stručná analýza situace

3. Stanovení cílů MPP

4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

- 4.1. Pedagogové
- 4.2. Žáci
- 4.3. Rodiče

5. Realizace MPP v jednotlivých oblastech

- 5.1. 1. stupeň
- 5.2. 2. stupeň
- 5.3. Jednorázové akce školy
- 5.4. Celoroční akce školy a projekty

6. Evaluace

- 6.1. Seznam základních legislativních norem v oblasti prevence

7. Metody a formy řešení

8. Závěr

Úvod

Existence rizikového chování, se kterou se téměř denně setkáváme ve škole i mimo ni, se týká každého z nás – pedagogů, rodičů a všech, kteří přicházejí do kontaktu s dětmi a mládeží.

Minimální preventivní program jsem vytvořila na základě studie odborné literatury, prostředí a rizik vzniku společensky nežádoucích jevů ZŠ Dukelská Strakonice.

Při vypracování MPP jsem vycházela z Manuálu pro tvorbu MPP, z odborné literatury a z metodických pokynů v oblasti primární prevence rizikového chování MŠMT.

Minimální preventivní program je dokument školy, zaměřený na výchovu žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a sociální rozvoj a rozvoj jejich sociálně komunikativních dovedností. Na realizaci MPP se podílí celý pedagogický sbor a další instituce zabývající se prevencí sociálně patologických jevů.

Rizikové chování, drogy a jiné sociálně patologické jevy jsou velkým společenským problémem. Primární prevence spolu se vzdáváním žáků v oblasti zdravého životního stylu má za úkol předcházet sociálně nežádoucím jevům a zvýšit jejich odolnost vůči nim. Objevují se nové rizikové jevy, např. kyberšikana. Je proto nezbytné poskytnout žákům co nejvíce nezkreslených informací o problematice všech projevů rizikového chování podaných přiměřeně jejich věku a na tato témata s nimi mluvit otevřeně i na neformální úrovni.

Program sleduje obecné cíle, zejména zaměřené do oblasti zdravého životního stylu, na prevenci kriminality mládeže, na prevenci zneužívání návykových látek, různé formy působení na postoje a ovlivňování chování dětí a poskytování široké nabídky pozitivních alternativ chování.

Cílem MPP je ve spolupráci s rodiči předcházet projevům sociálně patologických jevů, v případě jejich zjištění ve spolupráci s rodiči i dalšími institucemi zamezit jejich dalšímu šíření, dále pak formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopná orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti.

Základním principem strategie prevence sociálně patologických jevů je výchova dětí a mládeže ke zdravému životnímu stylu, k osvojení si pozitivního sociálního chování a rozvoji osobnosti. Součástí našeho programu je i účast pedagogů na odborných školeních a vzdělávacích programech. MPP je nedílnou součástí ŠVP a vychází ze školní strategie primární prevence, jejímž hlavním cílem je vytvoření a udržení optimálního sociálního klimatu ve škole.

Zásady:

Program je určen pro žáky školy v průběhu školní docházky, tj. ve věku 6–15 let.

Zahrnuje prevenci rizikového chování u dětí a mládeže v oblasti užívání legálních i ilegálních návykových látek, šikany, kyberšikany, kriminality mládeže, záškoláctví, xenofobie a rasismu.

Vyžaduje individuální přístup k řešení jednotlivých problémů.

Vyžaduje specializovanou formu pomoci, a proto je třeba přímá spolupráce s rodinou a dalšími organizacemi (PPP, PČR, OSPOD, Odbor sociálních věcí...atd.).

Preventivní program zasahuje výchovnou a vzdělávací složku během celého školního roku, směřuje k pozitivnímu ovlivnění klimatu tříd, k pozitivní změně motivace žáků a pedagogů a změnám vyučovacích metod.

1. Charakteristika školy

Základní škola Dukelská je úplná základní škola s devíti postupovými ročníky po čtyřech až pěti paralelních třídách v ročníku, zřizována je jako příspěvková organizace města Strakonice. Poskytuje vzdělání dětem ze Strakonice a přilehlého okolí. Svojí kapacitou 975 žáků se řadí mezi největší školy Jihočeského kraje. Její součástí kromě samotné školy je také školní družina s kapacitou 328 žáků a školní jídelna, které zajišťují stravování pro žáky a zaměstnance školy s kapacitou 1250 obědů.

Škola se nachází nedaleko centra města a zároveň v dosahu autobusového a vlakového nádraží. Škola je velmi prostorná, rozprostírá se v pěti vzájemně propojených budovách. V areálu školy se dále nachází venkovní sportoviště tvořené běžeckým oválem, fotbalovým hřištěm, tenisovými kurty, hřišti pro basketball a volejbal, doskočišti pro skok vysoký a daleký. Pro potřeby ŠD zde bylo vybudováno dětské hřiště s herními prvky (houpačky, prolézačky...) a v neposlední řadě vznikla také venkovní učebna, která je využívána nejen pro výuku, ale i pro relaxační chvíle během výuky.

K výuce je využíváno 40 kmenových tříd, které doplňují odborné učebny informatiky, fyziky, přírodopisu, chemie, hudební výchovy. Žáci k výuce využívají odborné učebny v podobě žákovských odborných pracovišť – vaření, ručních prací, dílen, keramické dílny, školní knihovny. Škola disponuje dvěma tělocvičnami a gymnastickým sálem.

Každá učebna je vybavena stolním počítačem a interaktivní tabulí nebo dataprojektorem. Učitelé i žáci využívají školní počítačovou síť. Škola disponuje čtyřmi plně vybavenými ITC učebnami. Učitelé mohou k výuce využít také školní netbooky nebo tablety. V případě potřeby mohou žáci požádat o zapůjčení školního notebooku pro domácí přípravu.

Na škole je zřízeno Školní poradenské pracoviště, které je plně k dispozici všem žákům i pedagogickým pracovníkům školy. Učitelé společně s ŠPP poskytují odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům ohroženým školním neúspěchem, žákům vykazujícím rizikové chování a žákům nadaným.

Žákům je nabízeno velké množství volnočasových aktivit v podobě zájmových útvarů při ŠD nebo pod SR.

Škola se aktivně podílí na programu „Hrdá škola“ a hnutí „Na vlastních nohou“ (Stonožka).

1.1. Základní údaje o škole

Základní škola Dukelská
Dukelská 166
386 01, Strakonice

tel: 383 313 230
email: posta@dukelska.strakonice.cz
IČO: 47 255 838

web školy: <https://www.dukelska.strakonice.cz/>

Ředitel školy	Mgr. Rudolf Prušák	383 313 231, 702 018 888 rudolf.prusak@dukelska.strakonice.cz
Zástupce pro 1. stupeň	Mgr. Dana Kohoutová	383 313 232, 775 307 647 dana.kohoutova@dukelska.strakonice.cz
Zástupce pro 2. stupeň	Mgr. Tomáš Novotný	383 313 235, 723 038 482 tomas.novotny@dukelska.strakonice.cz
Školní metodik prevence	Mgr. Dana Kohoutová	383 313 232, 775 307 647 dana.kohoutova@dukelska.strakonice.cz
Vedoucí ŠPP	Mgr. Edita Soukupová	383 313 239, 702 027 045 edita.soukupova@dukelska.strakonice.cz
Výchovný poradce pro 1. stupeň	Mgr. Lenka Helmová	383 313 239, 722 445 512 lenka.helmova@dukelska.strakonice.cz
Výchovný poradce pro 2. stupeň	Mgr. Edita Soukupová	383 313 239, 702 027 045 edita.soukupova@dukelska.strakonice.cz
Speciální pedagog	Mgr. Mária Hájková	383 313 239 maria.hajkova@dukelska.strakonice.cz
Speciální pedagog	Mgr. Eva Vácová	383 313 239 eva.vacova@dukelska.strakonice.cz
Karierový poradce	Mgr. Lenka Hejlková	702 018 886 lenka.hejlkova@dukelska.strakonice.cz

	Počet tříd	Počet žáků	Počet učitelů	Počet AP
1. stupeň	20	508	21	14
2. stupeň	20	407	40	10
celkový počet	40	915	61	24

1.2. Poradenské služby školy

Školní poradenské pracoviště se podílí společně s ostatními pedagogy na poskytování pedagogicko-psychologického poradenství a vychází z Plánu činností ŠPP stanoveného na začátku školního roku a Minimálního preventivního programu školy. ŠPP je tvořeno ředitelem školy, metodikem prevence, výchovnými poradci, speciálními pedagogy, kariérovým poradcem a členy z řad třídních učitelů.

Členové ŠPP:

Ředitel školy – Mgr. Rudolf Prušák

- zabezpečuje poskytování poradenských služeb ve škole výchovným poradcem, školním metodikem prevence, speciálním pedagogem a třídními učiteli
- jmenuje školního metodika prevence
- zajišťuje DVPP školního metodika v oblasti primární prevence
- podporuje týmovou spolupráci ŠMP, VP, třídních učitelů a dalších pedagogických pracovníků při přípravě, realizaci a vyhodnocování preventivního programu
- monitoruje a vyhodnocuje realizaci preventivního programu

Výchovný poradce pro 1. stupeň – Mgr. Lenka Helmová

- podílí se na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se SVP
- koordinuje sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO
- koordinuje podporu vzdělávání žáků nadaných
- koordinuje poskytování poradenských služeb žákům školskými poradenskými zařízeními
- poskytuje informace z činnosti školských a dalších poradenských zařízení v okrese
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v péči poradenských zařízení, zajišťuje v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- navrhuje opatření, svolávání výchovné komise, vede individuální konzultace s žáky a rodiči
- navrhuje možnosti odborné péče a další pomoci

Výchovný poradce pro 2. stupeň – Mgr. Edita Soukupová

- podílí se na zajišťování podpůrných opatření pro žáky se SVP
- koordinuje sledování a vyhodnocování účinnosti zvolených PO
- koordinuje podporu vzdělávání žáků nadaných
- koordinuje poskytování poradenských služeb žákům školskými poradenskými zařízeními
- poskytuje informace z činnosti školských a dalších poradenských zařízení v okrese
- shromažďuje odborné zprávy a informace o žácích v péči poradenských zařízení, zajišťuje v souladu s předpisy o ochraně osobních údajů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah výchovného poradce, navržená a realizovaná opatření
- navrhuje opatření, svolávání výchovné komise, vede individuální konzultace s žáky a rodiči
- navrhuje možnosti odborné péče a další pomoci
- spolupracuje při kariérovém poradenství na škole
- spolupracuje při řešení výchovných problémů

Školní metodik prevence – Mgr. Dana Kohoutová

- tvoří a kontroluje realizaci preventivního programu školy
- koordinuje aktivity školy zaměřené na prevenci rizikového chování – záškoláctví, závislosti, násilí, vandalizmu, sexuálního zneužívání, kriminálního chování, šikana a kyberšikana, rizikových projevů sebepoškozování a dalších sociálně patologických jevů
- metodicky vede činnost pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence sociálně patologických jevů
- koordinuje spolupráci školy s orgány státní správy a samosprávy a s odbornými pracovišti
- předává odborné informace o problematice sociálně patologických jevů, o nabídkách programů a projektů, o metodách a formách specifické primární prevence pedagogickým pracovníkům školy
- spolupracuje s třídními učiteli při zachycení varovných signálů spojených s možností rozvoje sociálně patologických jevů
- vede písemné záznamy umožňující doložit rozsah a obsah činnosti ŠMP, navržená a realizovaná opatření
- vedení a průběžná aktualizace databáze spolupracovníků školy pro oblast prevence sociálně patologických jevů

Speciální pedagog – Mgr. Eva Vácová, Mgr. Mária Hájková

- provádí orientační speciálně pedagogickou diagnostiku
- poskytuje péči žákům se SVP
- metodicky pomáhá pedagogům vyučující žáky se SVP a průběžně vyhodnocuje účinnost podpůrných opatření

Kariérový poradce – Mgr. Lenka Hejlková

- provádí poradenskou činnost při rozhodování o další vzdělávací a profesní cestě žáků, podává informace o přijímacím řízení
- poskytuje poradenskou činnost v oblasti volby povolání pro žáky a rodiče
- informuje o studijních možnostech
- vede dokumentaci spojenou s volbou povolání
- zajišťuje včasné vyplnění a odeslání přihlášek ke studiu
- zpracovává přehledy o přijetí žáků
- vede individuální konzultace pro žáky, rodiče i pedagogy v oblasti kariérového poradenství

1.3. Vnitřní informační zdroje

Webové stránky školy – všechny důležité dokumenty včetně školního řádu a kontaktu na jednotlivé členy ŠPP jsou uvedeny na stránkách školy

Nástěnky – informace jsou zveřejňovány na trvale umístěných nástěnkách ŠPP a ŠMP v přízemí hlavní budovy školy; obsahují informace, které se vztahují k tématům zařazeným do MPP.

Třídní schůzky, konzultační hodiny – rodiče jsou na prvních třídních schůzkách informováni o práci ŠPP. Žáci i zákonní zástupci mají možnost navštívit jednotlivé vyučující, výchovné poradce, metodika prevence, speciální pedagogy nebo kariérového poradce v rámci konzultačních hodin nebo po telefonické domluvě.

Schránka důvěry – žáci mohou využívat jednu ze dvou schránek důvěry – 1. stupeň na pavilonu školy, 2. stupeň v přízemí hlavní budovy školy. Do schránky důvěry má přístup ŠMP. Podněty, dotazy a ohlášené případy řeší tým ŠPP.

1.4. Vnější informační zdroje

Vnější zdroje jsou organizace a zařízení, na které se bude škola obracet:

OSPOD Strakonice

PPP Strakonice

MP a PČR

SVP Strakonice

SPC Strakonice

Okresní metodik prevence – Mgr. Hynek

Krajský školský koordinátor prevence – Mgr. Nerud

Do Světa z.s.

Portus Prachatice

Linka bezpečí

Klub nadaných dětí – Mensa

využívané webové stránky:

<https://www.msmt.cz/>

<http://www.poradenskecentrum.cz/>

<https://www.adiktologie.cz/>

<https://www.drogy-info.cz/>

<https://www.zivot-bez-zavislosti.cz/>

<https://www.prevence-info.cz/>

<https://deti.mensa.cz/>

<http://www.centrumnadani.cz/>

<https://www.hope4kids.cz/>

<https://www.elio.cz/>

<https://rekninedrogam.cz/>

<https://antinik.cz/>

<https://www.stop-koureni.cz/>

<https://www.nekuratka.cz/>

<http://www.minimalizacesikany.cz/>

<http://www.kybersikana.eu/>

<http://www.anabell.cz/>

<https://www.modralinka.cz/>

<http://www.poradenskecentrum.cz/>

2. Stručná analýza situace

Sledování situace ve škole je ze strany zaměstnanců školy prováděno průběžně po celý školní rok. Ke zjištění aktuálního stavu rizikového chování přispívá práce všech pedagogických i nepedagogických pracovníků, pravidelné třídnické hodiny, podněty ze strany rodičů a žáků, ale i obyvatel Strakonice.

V letošním roce se chceme zaměřit primárně na zdravé klima, eliminaci výskytu šikany a kyberšikany, prevenci užívání návykových látek – zejména tabákových výrobků a produktů obsahujících nikotin. V neposlední řadě se škola snaží pracovat na začleňování žáků s OMJ nebo SVP.

3. Stanovení cílů MPP

Cílem MPP je výchova žáků ke zdravému životnímu stylu, osvojení pozitivního sociálního chování, výchova k zodpovědnosti za své chování a zdraví. Prevence je zaměřena na formování osobnosti žáka, která bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat sociální dovednosti, které vedou k odmítání projevů agresivity a porušování zákona.

Dlouhodobé cíle

- navozování příznivého klimatu školy, jak mezi žáky, učiteli, tak ostatními zaměstnanci (pořádání školních akcí pro veřejnost, adaptační kurz, lyžařský kurz, kulturní zájezdy pro zaměstnance školy)
- předcházet všem typům rizikového chování – podávat žákům ucelené informace o sociálně patologických jevech a zařadit je do výuky jednotlivých předmětů (besedy s odborníky, informační brožury, nástěnky)
- posilovat právní vědomí žáků o kriminalitě, předpisech a zákonech
- posilovat komunikační dovednosti a zdravé sebevědomí, zkvalitnit komunikaci mezi žáky navzájem, žáky a pedagogy
- učit žáky řešit konfliktní situace (asertivní chování, efektivní komunikace)
- vedení žáků ke schopnosti čelit tlaku vrstevníků a odmítat činnosti, které by mohly mít negativní důsledky
- vedení žáků k sebepoznávání a stanovení správného žebříčku hodnot

-
- předcházení projevům rasismu, vedení žáků k porozumění a toleranci lidí odlišných národnostních kultur
 - rozvoj zdravého životního stylu žáků (zážitkové programy/zájezdy, divadelní představení, exkurze, projektové dny)
 - vedení žáků ke smysluplnému využití volného času a aktivnímu odpočinku
 - prohloubení spolupráce mezi pedagogickými pracovníky (učitel – AP – vychovatel/ka – speciální pedagog...)
 - týmově spolupracovat s žáky vykazujícími prvky rizikového chování
 - průběžné vzdělávání všech pedagogických pracovníků v oblasti prevence sociálně patologických jevů, zejména v oblasti šikany a kyberšikany
 - podporovat u rodičů zájem o dění ve škole
 - poskytování poradenských služeb
 - monitoring vztahů mezi žáky v jednotlivých třídách školy (dotazníky, pozorování, konzultace...)
 - spolupráce s organizacemi a institucemi v oblasti primární prevence

Krátkodobé cíle

- využití nabídky programů zaměřených na konkrétní projevy rizikového chování – závislosti, šikana, kyberšikana – preventivní programy Do Světa z.s., Portus Prachatice, atd.
- návštěva divadla, workshopy MSP Strakonice
- návštěva ÚP Strakonice
- návštěva veletrhu středních škol a samotných SŠ dle nabídky
- plavecký a bruslařský výcvik žáků 1. stupně
- lyžařský a cyklistický kurz žáků 2. stupně
- adaptační kurz žáků 6.M
- práce na třídních vztazích, využití programů na zlepšení třídního klima
- vedení pravidelných třídnických hodin
- zajištění zájmových kroužků při ŠD a SR
- obnovení projektu žakovské rady Hrdá Dukelka
- reprezentace školy – účast žáků na sportovních, vědomostních a uměleckých soutěžích dle aktuální nabídky

4. Skladba aktivit MPP pro jednotlivé cílové skupiny

4.1. Pedagogové

- seznámení pedagogických i nepedagogických pracovníků se Školním řádem, Minimálním preventivním programem a krizovými plány školy, s vedením dokumentace a nakládáním s osobními daty
- pravidelné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti prevence a zajištění metodické podpory
- účast na programech zaměřených na prevenci rizikových projevů chování u žáků
- výměna zkušeností v oblasti prevence rizikového chování
- studium doporučených materiálů
- důsledné monitorování vztahů mezi žáky ve své třídě
- využívání třídnických hodin a všech neformálních setkání k působení na žáky v rámci prevence rizikového chování

4.2. Žáci

- široká nabídka zájmových kroužků pro žáky školy, ale i veřejnost
- besedy s odborníky a výukové programy s tematikou sociálně patologických jevů
- veletrhy vzdělávání, exkurze, výstavy, divadelní představení
- projektové dny
- sportovní, vědomostní a umělecké soutěže
- kurzy – plavecký, bruslení, lyžařský, cyklistický
- školní výlety
- poradenská činnost (výchovný poradce, metodik prevence, třídní učitel, ředitel, zástupci ředitele)

4.3. Rodiče

- zabezpečení informovanosti rodičů o preventivních strategiích školy
- pravidelné třídní schůzky a konzultace pro rodiče žáků

- školní akce určené pro rodiče s dětmi (Vánoční setkání, Stonožkový týden, Koncert pro Stonožku, Velikonoční jarmark, Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky, Šerpování žáků devátých tříd, besídky jednotlivých tříd)

- přímá účast rodičů při organizaci školních akcí

5. Realizace MPP v jednotlivých oblastech

5.1. 1.stupeň

Primární prevenci na prvním stupni má na starosti převážně třídní učitel. S jednotlivými tématy se žáci setkávají především v českém jazyce, prvouce, přírodovědě a vlastivědě. Při výuce lze využít různých metod, například výklad, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování nebo lze využít materiály školy z oblasti primární prevence.

1. ročník

Prvouka	Bezpečná cesta do školy
	Péče o naše zdraví, lidské tělo, nemoc, úraz
	Tolerance přirozených odlišností spolužáků a rozpoznávání vhodných i nežádoucích způsobů chování
	Osobní bezpečí – bezpečné chování v různém prostředí
	Práce a volný čas – využití volného času

2. ročník

Prvouka	Domov – místo ochrany a soukromí, soužití lidí a jejich chování
	Moje rodina – mezilidské vztahy, znalost vlastního postavení v rodině, konkretizace svých práv a povinností
	Osobní bezpečí doma i venku
	Cesta do školy – základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, chování v dopravních prostředcích a při čekání na ně, správné přecházení vozovky
	Seznámení se základy zdravé výživy
	Lidské tělo – prevence nemocí a úrazů, správná výživa

3. ročník

Prvouka	Pravidla silničního provozu
	Rodina – vlastní postavení v rodině, mezilidské vztahy
	Soužití žáků ve škole – vztahy a komunikace
	Věci a činnosti kolem nás – volný čas
	Péče o zdraví – osobní bezpečí, ohrožení zdraví nebezpečnými látkami
	Ekologie – třídění odpadu

4. ročník

Přírodověda	Návykové látky, elektronická média, krádeže, drogy, toulavá zvířata
	První pomoc – prevence úrazů
	Nemoc a ochrana zdraví
	Zdravý životní styl
	Osobní bezpečí
	Dopravní výchova
Vlastivěda	Chování lidí, právo a spravedlnost
	Seznámení s pojmem menšina
ČJ	sloh – telefonování, SMS, internet, návrh reklamy na zdravý způsob života

5. ročník

Přírodověda	Dopravní výchova – předcházení rizikovým situacím v dopravě jako účastník silničního provozu - chodec a cyklista
	Kouření, alkohol – negativní vliv kouření, alkoholu, drog, násilí a závislostí na kvalitu života
	Lidské tělo – zásady sexuální výchovy
	Osobní bezpečí – lidská práva, práva dětí a jejich dodržování
Vlastivěda	Soužití lidí – Rozpoznávání chování, které nelze tolerovat, vyvození a dodržování pravidel pro soužití ve škole, v rodině
ČJ	sloh – internet, sociální sítě, tvorba plakátu na téma výživa a zdraví
Informatika	Základní způsoby komunikace
	Ochrana dat
	Nebezpečí internetu, kyberšikana

Cílem je, aby žáci uměli po absolvování 1. stupně:

- definovat rodinu jako zázemí a útočiště

- zvládat základní sociální dovednosti
- praktikovat základní hygienické a zdravotní návyky
- si správně zorganizovat volný čas
- zvládat rozdíly v komunikaci se svými vrstevníky a dospělými
- chránit před cizími lidmi
- prakticky využívat informace o alkoholu, tabáku a dalších návykových látkách, znali rizika jejich užívání, dokázali odmítnout jejich užívání ve styku s vrstevníky
- dodržovat pravidla bezpečnosti a znali rizika silničního provozu a poskytnutí první pomoci

5.2. 2. stupeň

Práci na druhém stupni je nutné zkoordinovat tak, aby byla probrána všechna témata, ale nedocházelo k jejich překrývání a přesycení žáků informacemi. S tématy z oblasti prevence se pracuje převážně v předmětech občanská výchova, výchova ke zdraví, tělesná výchova, přírodopis, chemie, dějepis, český jazyk a literatura. K práci s tématy lze využít metod výkladu, samostatné práce, práce s médii, projektové vyučování, skupinová práce, hraní rolí, práce s materiály školy, přednášky a besedy

6.ročník

Výchova ke zdraví	Dopravní výchova – odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy
	Komunikace mezi vrstevníky – skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita, týrání, šikana
	Lidské tělo – nemoci přenosné pohlavním stykem, sexuální dospívání a reprodukční zdraví
	Zásady zdravého stravování
Občanská výchova	Život v rodině a ve škole
	Lidská práva
Informatika	Rizika spojená s užíváním internetu
	Kyberšikana, netholismus
	Informační etika

7. ročník

Výchova ke zdraví	Odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy
	Auto-destruktivní závislost, zdravotní a psychosomatická rizika spojená se zneužíváním návykových látek, první pomoc při otravě alkoholem a jinými návykovými látkami
	Manipulativní vliv vrstevníků, médií a sekt
Občanská výchova	Člověk a společnost – komunikace, pravidla chování, důsledky porušení pravidel
	Poškozování lidských práv

8. ročník

Občanská výchova	Řešení životních situací – rasová nesnášenlivost, rasismus, xenofobie, extremismus
	Zdravý životní styl
	Návykové látky, zákony
Přírodopis	Rasismus, lidské rasy, vývojové stupně člověka
	AIDS, toxikomanie
	Zdravotní rizika spojená s kouřením a s poruchami příjmu potravy
Výchova ke zdraví	Život bez závislosti – Auto-destruktivní závislosti, zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozování hazardních her
	Jak pečovat o zdraví – zdrženlivost v dospívání a odpovědné sexuální chování, rizika spojená s předčasným zahájením pohlavního života, nemoci přenosné pohlavním stykem, odlišnosti v sexuální orientaci
	Osobní bezpečí

9.ročník

Výchova ke zdraví	Sexuální výchova – sexualita v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, zdrženlivost v dospívání a odpovědné sexuální chování
	Osobní bezpečí
Občanská výchova	Náboženství a tolerance
	Protispolečenské jevy, kriminalita mládeže
Chemie	Člověk proti sobě
	Drogy, doping, léky

Cílem je, aby žáci uměli a znali po absolvování ZŠ:

- respektovat odlišné názory, způsoby chování lidí a byli tolerantní k menšinám

- spolupracovat ve skupině a přebírali zodpovědnost za společné úlohy
- zdravě posilovat své sebevědomí
- správně se rozhodovat a odmítat
- pojmenovat základní návykové látky, znali jejich účinky na lidský organismus, orientovali se v problematice závislosti
- zaujímat zdravé životní postoje
- orientovat se v problematice sexuální výchovy
- bránit se různým formám násilí a věděli, kde vyhledat pomoc
- znát významné dokumenty upravující lidská práva a sociální ochranu dětí

5.3. Jednorázové akce školy

V této části plánu jsou naplánované akce školy pro jednotlivé měsíce. Je možné, že při jejich realizaci může dojít ke změnám z důvodu úpravy termínů či zrušení akce. Během roku může dojít k rozšíření plánu o další aktivity.

Srpen

Schůzka s rodiči budoucích prvňáčků

Září

Běh proti rakovině

Poznej sporty – akce města Strakonice

Zahájení plaveckého výcviku 1. stupeň

Beseda – Šmidingerova knihovna Strakonice

Říjen

Adaptační kurz 6.M

Cvičná evakuace

Logická olympiáda – školní kolo

Besedy s PČR

Burza škol – MěKD Strakonice

Listopad

Vzdělání a řemeslo – České Budějovice

Stonožkový jarmark

Stonožkový koncert v kostele sv. Markéty

Charitativní akce – Krabice od bot

Charitativní akce – Vánoční sbírka pro opuštěná zvířátka

Zdobení vánočního stromečku

Prosinec

Preventivní programy – Do Světa z.s.

Mikuláš ve škole

Vánoční dílny – MSP Strakonice

Vánoční besídky ve třídách

Vánoční zpívání s Dukelkou

Vánoční promítání – kino OKO Strakonice

Recyklohraní

Leden

programy Šmidingerovy knihovny Strakonice

programy MSP Strakonice

Lyžařský výcvik 5. a 7. ročníků

Únor

Projektový den – Karneval

Březen

Světový den Downova syndromu – ponožkový den

Den otevřených dveří pro budoucí prvňáčky

Velikonoční trhy ŠD

Matematický klokan 2024

Duben

Návštěva předškoláků ze strakonických školek v 1. ročnících

Zápisy do 1. ročníku

Květen

Matematické soustředění MaSo

Školní zájezd – Anglie – 9. ročníky

Anglické divadlo

Školní výlety

Červen

Pasování na čtenáře

Školní výlety

Den dětí

5.4. Celoroční akce školy a projekty

Mléko do škol – projekt je určen pro žáky 1. stupně. Podporuje děti v konzumaci mléka a mléčných výrobků a podporuje je v získání správných stravovacích návyků.

Ovoce a zelenina do škol – projekt je zaměřen na žáky 1. stupně. Cílem projektu je podpořit zdravé stravovací

Hrdá Dukelka – školní projekt sloužící k rozbití každodenního stereotypu. Žáci se zapojují 1x měsíčně do netradičních aktivit.

Ochrana člověka za mimořádných situací – cílem projektu je žáky naučit správnému chování v případě mimořádných událostí a preventivní příprava na nepředvídatelnou událost. Součástí projektu je nácvik evakuace školy.

Klub nadaných dětí – cílem projektu je podpořit a podnítit zájmy nadaných dětí. Nabídnout jim rozšiřující vzdělání a uspokojit jim tak jejich vzdělávací potřeby. V rámci projektu je kladen důraz na vrstevnické učení.

Sběr baterií – projektem se škola snaží přivést žáky k třídění odpadu a vnést jim do podvědomí informace o obnovitelných a neobnovitelných zdrojích.

Během celého roku se žáci naší školy zapojují do nejrůznějších soutěží, ať už se jedná o soutěže sportovní, vědomostní nebo umělecké.

Učitelé připravují pro žáky nejrůznější výlety a programy spojené s výukou cizích jazyků, ale také s poznáváním okolních států.

Škola celoročně spolupracuje s městskou Šmidingerovou knihovnou a Muzeem středního Pootaví, které připravují rozmanité programy pro školy i veřejnost.

6. Evaluace školy

Minimální preventivní program z roku 2023/2024 byl celoročně zaměřen převážně na prevenci šikany a kyberšikany, také byl ve třídách kladen důraz na budování pozitivního klimatu tříd i školy.

K naplnění preventivního programu byly přizvány externí společnosti. Všechny 40 tříd školy prošlo vzdělávacím primárně preventivním programem.

Hodnocení MPP probíhá ve spolupráci třídních učitelů a žáků za podpory vedení školy v rámci spoluúčasti všech pedagogických i nepedagogických pracovníků.

6.1. Seznam základních legislativních norem v oblasti prevence

Metodické pokyny a doporučení

- 22 294/2013-1 Metodický pokyn MŠMT k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních
- 21 149/2016 Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních
- 10 194/2002 Metodický pokyn při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví

-
- 14 423/1999 Metodický pokyn k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance
 - 25 884/2003 Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané
 - Metodické doporučení pro vzdělávání distančním způsobem
 - Publikace k primární prevenci – Kyberšikana – manuál pro učitele (i rodiče)
 - Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže v působnosti MŠMT na období 2019 – 2027 [online]. [cit. 2021-01-22].

Dostupné z:

http://www.msmt.cz/uploads/narodni_strategie_primarni_prevence_2019_27.pdf

- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže (Dokument MŠMT č.j.: 21291/2010-28)
- Akční plán realizace Národní strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 – 2021
- Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním pro období 2019-2027
- Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 - 2020
- Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva České republiky „Zdraví pro všechny v 21. století“ (usnesení vlády č. 1066/2002 Sb.)

Zákony

- č. 561/2004 Sb. (Školský zákon)
- č. 563/2004 Sb. (o pedagogických pracovnících)
- č. 383/2005 Sb. (změna 106/2002 o výkonu ústavní výchovy ve školských zařízeních a o preventivní výchovné péči ve školských zařízeních)
- č. 379/2005 Sb. (o opatřeních k ochraně před škodami působenými tabákovými výrobky, alkoholem a jinými návykovými látkami)
- č. 109/2002 Sb. (o zařízeních ústavní výchovy, ochranné výchovy a zařízeních preventivně-výchovné péče)

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí

- Zákon č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů

Vyhlášky

- č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky

- č. 116/2011 Sb. - Novela vyhlášky č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních (soubor pedagogicko-organizačních informací č. j. 12295/2005-20)

- č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních

- č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadanými

- č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání

- č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Podklady školy

- Školní řád (Klasifikační řád)

- Minimální preventivní program (Krizový plán)

- Pedagogické rady

7. Metody a formy řešení

Vedení školy, metodik prevence, výchovný poradce, speciální pedagog a kariérový poradce

- Aktuální informace pro všechny pedagogické pracovníky školy (pracovní porady, DVPP, informační schůzky)

- Seznámení s nejdůležitějšími poznatky a závěry seminářů, školení, metodika ŠMP, výchovných poradkyň a vedení školy

Třídní učitelé

- Pravidelná třídní setkávání – třídnické hodiny

- Adaptační pobyty vzniklých kolektivů

- Pravidelné sledování školní docházky

- Sledování psychického stavu žáků
- Sledování vzájemných vztahů mezi žáky třídních kolektivů
- Využívání sociometrie ve třídě
- Sledování fyzického stavu žáků

Všichni pedagogové

- Potírání kouření v okolí školy
- Vyšetřování agresivního chování u žáků
- Řešení všech forem vandalismu, násilného chování, šikany a kyberšikany
- Sledování příznaků a projevů rizikového chování v oblastech závislostí a extrémistických organizací u žáků

Spolupráce s mimoškolními subjekty

- účast se žáky (exkurze, besedy, výchovně-vzdělávací akce)
- účast pedagogů (DVPP, studium odborných časopisů a literatury, konzultace s PPP, OSPOD, PČR, MP...)

8. Závěr

Minimální preventivní program je vždy vypracován na příslušný rok a je součástí výchovně-vzdělávacího programu školy. MPP navazuje na předcházející roky, odráží specifika regionu a školy, vždy vychází z aktuální situace ve škole. Je součástí výchovy a vzdělávání žáků po celou dobu jejich povinné školní docházky.

Snahou je, aby žáci získali řadu znalostí a dovedností v oblasti prevence sociálně patologických jevů. Snažíme se posilovat a prohlubovat spolupráci školy s rodiči i širší veřejností.

Jednotlivé části programu budou kontrolovány realizátorem MPP a kolektivem Školního poradenského pracoviště. Preventivní aktivity rizikového chování budou v průběhu školního roku doplňovány a upravovány dle potřeb školy.

Přílohy

V dalších případech škola postupuje podle příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních.

KRIZOVÉ PLÁNY

Obsah:

- 1 Krizový plán při podezření, že žák odešel bezdůvodně ze školy nebo se nevrátil bez omluvy z polední přestávky
- 2 Krizový plán při zjištění záškoláctví u žáka
- 3A Krizový plán při nález nelegální návykové látky v prostorách školy (marihuana, těkavé látky, pervitin, heroin, syntetické drogy, ...)
- 3B Krizový plán při zadržení nelegální návykové látky u žáka (marihuana, těkavé látky, pervitin, heroin, syntetické drogy, ...)
- 3C Krizový plán při důvodném podezření, že žák má u sebe nelegální návykovou látku (marihuana, těkavé látky, pervitin, heroin, syntetické drogy, ...)
- 4A Krizový plán při nález legální návykové látky v prostorách školy (alkohol)
- 4B Krizový plán při zadržení legální návykové látky u žáka (alkohol)
- 4C Krizový plán při důvodném podezření, že žák má u sebe legální návykovou látku (alkohol)
- 5 Krizový plán při zjištění, že žák ve škole kouří
- 6 Krizový plán při zjištění krádeže u žáka
- 7 Krizový plán při zjištění, že je žák šikanován
- 8 Krizový plán při zjištění kyberšikany a dalších forem kybernetické agrese
- 9 Krizový plán při zjištění šikany na učitele
- 10A Krizový plán při zjištění syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte – CAN (Child Abuse and Neglect) (domácí násilí s výjimkou sexuálního násilí)
- 10B Krizový plán při zjištění syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte – CAN (Child Abuse and Neglect) (násilí páchané cizí osobou s výjimkou sexuálního násilí)
- 10C Krizový plán při zjištění syndromu týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte – CAN (Child Abuse and Neglect) (sexuální násilí)
- 11 Krizový plán při zjištění poruchy příjmu potravy u žáka (mentální anorexie, mentální bulimie)
- 12 Krizový plán při zjištění vandalismu u žáka

- 13 Krizový plán při rizikovém chování v dopravě (chodec, cyklista, chování v dopravě při akcích pořádaných školou)
- 14 Krizový plán při podezření na výskyt nákazy COVID-19
- 15 Krizový plán řešení školního úrazu
- 16 Krizový plán řešení školní neúspěšnosti
- 17 Krizový plán sebevražedné jednání
- 18 Krizový plán – mimořádná událost

Ve Strakonících 27. 8. 2024

Mgr. Rudolf Prušák, ředitel školy